

(jatkoa etusivulta)

Lopputyöni aiheena on pohjoismaalaiset vaikutteet ranskalaisiin maisema-arkkitehteihin sotien jälkeisenä, vuosien 1950 ja 1960 aikana. Aihe on mielenkiintoinen, mutta haastava. Vaikutuksia on tutkittu tähän mennessä päinvastaisessa järjestyksessä. Le Nôtren tiedetään inspiroineen pohjoismaalaisia maisemasuunnittelijoitamme. Pohjoismaalaisten arkkitehtien tai puutarha-/maisema-arkkitehtien vaikutuksista tai saati maisema-arkkitehtuurin johtavan koulutuksen eroja ei ole tuotu esille.

Osakseen tutkimuksellinen puute johtunee kielimuurien tuottamista hankaluuksista. Toisaalta ranskalaiset maisema-arkkitehdit ovat ulkomaille suuntautuessaan päätyneet naapurimaahan Belgiaan tai Euroopan eteläiselle puolelle. Sotien jälkeisenä aikana pohjoismaalaiset vaikutteet ovat kuitenkin kantautuneet Ranskaan. Maisema-arkkitehdeistä muun muassa Jacques Sgard matkusti niin Ruotsissa vieraillessaan muun muassa Vällingbyssä ja Malmössa. Suomessa Jacques Sgard ihastui suomalaisiin kesämökkeihin, luontosuhteeseen ja Alvar Aallon arkkitehtuuriin, erityisesti sen erityisyyteen yksinkertaisuudessaan ja materiaalien käyttöön.

Pohjoismaalaiset vaikutteet eivät välttämättä näy tänä päivänä ranskalaisessa maisema-arkkitehtuurissa. Ruotsi, Tanska, Suomi ja Norja antoi kuitenkin ranskalaisille maisema-arkkitehdeille ajattelumallin, jota he käyttivät kukin omalla tavallaan työssään mahdollisuuksien mukaan. Tämän osoittaminen on lopputyöni tavoite. Työn edistyminen on mielenkiintoista, sillä minulla on mahdollisuus päästä tällä tapaa haastattelemaan 1900-luvun loppupuolen merkittäviä maisema-arkkitehteja; Jacques Sgardia, Stephanie Mollieta, Jacques Simonia ja Jean-Claude Hardya.

teksti ja kuvat Versaillesista: maisemantutkija FM Hanna Sorsa

**PUUTARHATAITEEN SEURA RY
SAMFUNDET FÖR
TRÄDGÅRDSKONST RF**
PL 941, 00101 HELSINKI
www.gardenartsociety.fi/
tlli: Sampo 800017-70546167

Mona Schalin
puheenjohtaja
040 - 532 9558
mona.schalin@welho.com

Julia Donner
julia.donner@helsinki.fi

Gretel Hemgård
gretel.hemgard@hemgard.fi

Maunu Häyrynen
mauhay@utu.fi

Päivi Islander
paivi.islander@hel.fi

Outi Haavisto
varapuheenjohtaja
040 - 7206861
outipellinen@gmail.com

Jere Saarikko
jere.saarikko@hel.fi

Hiroko Kivirinta
hiroko.kivirinta@gmail.com

Hanna Sorsa
hanna.sorsa@gmail.com

Mari Soini
sihteeri
040 - 590 8946
mari.soini@aalto.fi

Minna Raassina
taloudenhoitaja
041 - 536 6890
minna.raassina@vahanen.com

Turun paikallisosaston
yhteyshenkilö:
Marja-Leena Niitemaa
040 - 521 0327
maleni@utu.fi

JÄSENTIEDOTE 1 / 2012

Tervehdys Versaillesin maisema-arkkitehtuurikoulusta

Alkukesän tervehdykset Versaillesin maisema-arkkitehtuurikoulusta, joka sijoittuu Versaillesin palatsin kaakkoispuolelle. Olen täällä kirjoittamassa lopputyötäni, joka täydentää suomalaisia jatko-opintojani. Maisema ympärillä on vaikuttava, koulun rakennukset avautuvat Potager du Roi, kuninkaan keittiöpuutarhaan, jonka viikuna-, päärynä- ja omenapuista ja juureksista koulun henkilökunta ja oppilaat pääsevät nauttimaan satokautena. Maisema itsessään luo puitteet vuonna 1974 perustetun, silloisella nimellä tunnetun Ecole d'horticulture de Versaillesin, ja vuodesta 1976 lähtien nimeä kantaneen Ecole national supérieure du paysage de Versailles -koululle.

Hyötyviljelystä tunnetun Potager du Roi:n puutarha perustettiin vuosien 1678 ja 1683 välillä. Hanke ei ollut mitätön, vaan itse Louis XIV:n käskyä noudattaen. Rakennustöitä johti Jean-Baptiste La Quintinien ja hänen ajatuksensa hyötyviljelypuutarhasta on säilynyt näihin päiviin saakka. Potager du Roi onkin kirjattu osaksi historiallisia monumentteja vuonna 1926, ja vuodesta 1991 saakka puutarha on avoinna myös vierailijoille.

Koulun sijoittuminen historiallisesti arvokkaaseen ympäristöön on antanut inspiraatiota Le Nôtren seuraajille. Koulussa vaikuttaneisiin henkilöihin lukeutuu monia Ranskassa paljon ammattikunnan suuntauksiin vaikuttaneita maisema-arkkitehteja ja kaupunkisuunnittelijoita, Albert Audias, Jacques Sgard, Jacques Simon, Bernard Lassus, Michel Corajoud...

(jatkuu takasivulla)

Puutarhataiteen seuran opintomatka Italiaan

Seuran Italian opintomatka tehdään Firenzeen ja sen lähiympäristöön 25. - 30.10.2012.

Alustava ohjelma:

to 25.10 lento Firenzeen
pe 26.10. Firenze: kaupunkikävely ja Giardino dei Boboli
la 27.10. Villa Pratolino & Parco Demidoff
su 28.10. Medici-villat Castello & La Petraia
ma 29.10 Villa Medici in Fiesole & Villa Gamberaia in Settignano
ti 30.10 paluu Suomeen

Kukin osallistuja huolehtii itse lennoistaan. Tällä hetkellä meno-paluulentoja Firenzeen lentoja on saanut n. 210 eurolla. Väkilaskullisia lentoja on tarjolla Helsinki - Firenze -väliille (mm. Lufthansalla Helsingistä 25.10 klo 8:15 ja 14:05 ja Firenzestä 30.10. klo 11:40 ja 17:00.)

Halukkaille on varattu hotellihuoneita viideksi yöksi Colodi-nimisestä hotellista, joka sijaitsee parin sadan metrin päässä rautatieasemasta ja vanhasta keskustasta. www.relaishotel.com

Hotelli Collodin hinnat (hintaan sisältyy aamiainen):

1 henkilön huone: 99 €/ henkilö/ yö (5 huonetta)
2 henkilön huone: 57 €/ henkilö/ yö (4 huonetta)
Suite (4 henkilölle: yksi wc ja 2 x 2 henkilön huonetta): 50 €/ henkilö/ yö (1 suite)

Kohteisiin matkataan yhdessä.

Varausmaksuna hotelliin yhden yön hinta (maksetaan seuran tilille, maksuohjeet saa ilmoittautumisen yhteydessä) Mukaan kannattaa varata noin 200 € käteistä pääsymaksuja ja kohteisiin liikkumista varten.

Mukaan mahtuu 20 henkilöä.

Ilmoittautuminen Puutarhataiteen seuran sihteerille (mari.soini@aalto.fi) 1.7. mennessä.

Terveiset Helsingin kaupungin Vanhasta Talvipuutarhasta

Puutarhataiteen seuran kevätkokous pidettiin maaliskuussa Helsingin kaupungin Vanhassa Talvipuutarhassa, joka avasi jälleen ovensa helmikuussa 2012 lähes kaksi vuotta kestäneen peruskorjauksen jälkeen. Töölönlahden perukassa sijaitseva Talvipuutarha on ollut kaupunkilaisille avoinna vuodesta 1893 lukuun ottamatta lyhyitä jaksoja toisen maailmansodan aikana ja erilaisten korjaustöiden aikana. Kevätkokouksen yhteydessä Talvipuutarhan korjausta esittelevät arkkitehti Jaakko Haapanen ja projektipäällikkö Päivi Islander Helsingin kaupungilta.

Talvipuutarhan remontti alkoi keväällä 2010. Edellinen perusteellisempi korjaus on tehty 1970-luvulla. Silloin rakennettiin myös nykyinen itäsiipi.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen korjaamisessa pyrittiin säilyttämään mahdollisimman paljon rakennuksen alkuperäisiä osia.

Peruskorjauksen merkittävimmät toimenpiteet kohdistuivat rungon ja julkisivujen korjaukseen. Palmusalin kantavien pilareiden korjaustyön ajaksi runko tuettiin väliaikaisella rungolla. Pilarit katkaistiin ja niiden haurastuneet alaosat uusittiin. Lasit uusittiin, teräsosat hiekkapuhallettiin, ruostesuojattiin ja maalattiin. Lämmitysjärjestelmä kunnostettiin ja sähköasennukset ja valaistus uusittiin. Rakennuksen ja pihan viemäröinti uusittiin. Takasiipeen rakennettiin uudet yleisö-WC-tilat, itäsiivestä erotettiin tila kasvien huoltoon varten. Seinät maalattiin ja länsisiiven seiniin palautettiin punertava värisävy. Palmusalin takaseinän seinämaalaukset puhdistettiin.

Remonttiin lisähaasteen toivat Talvipuutarhan kaksi yli satavuotias kameliat, jotka päätettiin yrittää pitää hengissä remontin keskellä. Siirtää niitä ei voinut, joten ainoa vaihtoehto oli yrittää suojata ne paikallaan. Niiden sijainti oli vielä mahdollisimman hankala, aivan perustuksistaan uusittavien pilareiden vieressä.

Länsisiipi tyhjennettiin kokonaan kasveista ja kaktushuoneen keskellä oleva iso kasviallas sai ympärilleen muovisen suojakasvihuoneen isojen maavaraisten kuivakkokasvien suojaksi. Osasta suurista kasveista jouduttiin luopumaan mm. isoista huonekuusista ja joistakin palmuista. Säilytettävät kasvit kaivettiin ylös ja siirrettiin remontin ajaksi väliaikaisiin tiloihin kaupungin-puutarhan mäellä.

Kun rakennuksen korjaustyöt alkoivat olla valmiina, päästiin lokakuussa vaihtamaan kasvialustoja ja istuttamaan kasveja. Väliaikaisiin tiloihin siirretyt kasvit tuotiin takaisin. Uusia kasveja hankittiin jonkin

verran mm. isoja palmuja sekä korvaavia kasveja menetettyjen tilalle. Kasvikokoelmaa myös täydennettiin uusilla lajeilla, joita haettiin mm. Tarton kasvitieteellisestä puutarhasta.

Iloksemme toinen vanhoista kamelioista selvisi elinvoimaisen oloisena remontin rasituksista samoin kuin kaktushuoneen kasvit.

Remontin pääsuunnittelijana oli rakennusvirastosta arkkitehti Jaakko Haapanen, rakennuttajana HKR-Rakennuttaja ja pääurakoitsijana toimi Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara. Kasvillisuuden uusimisesta vastasi Gardenia-Helsinki Oy:n vastaava puutarhuri Katja Uski ja Staran puutarhapalvelu. Talvipuutarhan ylläpidosta vastaa Helsingin kaupungin rakennusvirasto.

teksti: Päivi Islander
kuvat: Anitta Valtonen

Talvipuutarhan historiaa

Talvipuutarhan rakennutti kenraalimajuri Julius af Lindfors Helsingin kaupungilta vuokratulle maalle. Hän lahjoitti Talvipuutarhan Finska Trädgårdsföreningenille sillä ehdolla että yhdistys pitää puutarhaa avoinna yleisölle eikä peri kävijöiltä pääsymaksua. Puutarha siirtyi kaupungin omistukseen vuonna 1907.

Talvipuutarhan on suunnitellut arkkitehti Gustaf Nyström. Rakennus, joka käsitti länsisiiven ja palmusalin valmistui vuonna 1893. Nyströmin luonnostelemaa itäsiipeä ei koskaan toteutettu. Kasvihuonerakennuksen takorautarakenteet tuotiin Saksasta ja erikoislasit Belgiasta.

